

Eerste Paasdag: Oster Oratorium in de Pauluskerk

Kommt eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße (BWV 249) dat is de ondertitel van het Paas oratorium of – zoals door Bach zelf genoemd Osteroratorium. Een oratorium is een al dan niet omvangrijk vocaal werk met een veelal geestelijke inhoud voor orkest, zangsolisten en koor, waarbij meestal een verteller de drager van de handeling is. In tegenstelling tot een opera heeft een oratorium geen decor en speciale kostuums en wordt er ook niet op de bühne geacteerd.

Naast dit werk werden twee andere composities door Bach met oratorium aangeduid: het overbekende Weihnachtsoratorium (BWV 248) en het Himmelfahrtsoratorium (BWV 11).

BWV 249

Dit zangstuk is een geestelijke bewerking van de wereldlijke herderscantate “Entfliehet, verschwindet, entweicht ihr Sorgen (BWV249a), door Bach gecomponeerd ter opluistering van de verjaardag van hertog Christian von Sachsen-Weiszenfels op 23 februari 1725. De christelijke versie, waarschijnlijk op een libretto van Picander, had haar première op 1 april 1725. In 1735 dook een tweede versie op, dan door Bach aangemerkt als ‘oratorium’. Nog weer jaren later greep hij opnieuw in eigen werk in en voegde een koordeel toe aan het tenor/bas-duet ‘Kommt, eilet und laufet’. Die laatste versie, compleet met blokfluiten, trompetten en pauken, staat aanstaande zondagmiddag op het menu.

Niet zomaar een cantate

Dit oratorium onderscheidt zich van andere kerkmuziek van Bach doordat er niet een evangelietekst aan ten grondslag ligt, maar het paasverhaal in ruimere zin. Gebruikelijk was het om in de kerk dat paasverhaal scenisch uit te beelden. Daarom is sprake van een gezongen handeling in BWV 249. Er is geen soevereine verteller (evangelist) en het doorgaande verhaal wordt niet onderbroken door koralen. Het werk past hiermee in de dramatische Italiaanse oratoriumtraditie.

Paasverhaal in elf scènes

Na twee instrumentale delen (sinfonia en adagio) lopen Petrus (tenor) en Johannes (bas) snel naar Jezus’ graf (3). Daar zijn inmiddels al Maria (sopraan) en Maria Magdalena (alt) aangekomen; zij ontdekken dat hun plan om Jezus’ lichaam te zalven niet door kan gaan (4) en dat in plaats van specerijen voor die zalving de lauwertak van de overwinning bij het lege graf ligt (5).

Petrus en Johannes horen van Maria Magdalena dat een engel Jezus’ opstanding heeft verkondigd (6). Petrus vindt de zweetdoek waarmee Jezus’ hoofd was omwikkeld en overdenkt dat straks ook zijn eigen dood slechts een sluimertoestand zal zijn (7).

Beide vrouwen wensen nu Jezus spoedig weer te zien (8) want zonder hem, zingt Maria Magdalena (9), voelen zij zich verweesd en bedroefd. Johannes roept op tot vreugde over Jezus’ opstanding (10) en allen zingen nu ‘Preis und Dank’(11).

Welkom

Aanstaande zondag 5 april voert de Bach Cantorij Baarn om **14.30 uur** het Oster Oratorium uit.

Vocale solisten zijn Martha Bosch (sopraan), Merel van Schie (alt), Erik Janse (tenor) en Joep van Geffen (bas). Henk van Zonneveld tekent voor alle orgelpartijen. Muzikale leiding berust bij Anthony Scheffer, die Bas Ramselaar wegens ziekte vervangt. Een informatieve inleiding wordt gegeven door Christiaan Boers.

U bent van harte welkom in de Pauluskerk.
De toegang is GRATIS. Collecte bij de uitgang.

